

نويد ميړناوهر:

له كومه لهدا جوړيک له كيشه باوكسالاری و پوانخوازی دهقی گرتووه

نويد ميړناوهر

فوتو: ناسو

براولته قهراړه به سيستمیک کاربکات که می حیزبیکي بچووکي نایدولژیکه، له خالیکدا کومه له حیزبیکي گه وروی که ماره وریبه و دهبئ میکانیزمی تازه به قه قه باره ی خوی ره چاو بکات، بئ نمونه: ریکسسته کان دهبئ گورانی تیدا بکریټ، نهوشپوه له کارکردنو برپوه بردنی ریکسسته کان بئ سهردمیکي تایبته که هموو په پوهندییک یان له پښایي نادیار نووسینو نه دره سه ناشکارکاني دهره ووی ولات یان له پښایي جه دوه لو رهمو گوټدان به رادیویئ تشویشو هیندیکیشی له پښایي ته تهره وه به پښوه دچو، به لاهم ئیستا رادیوو ته له فزیونی ناسمانی نوی دهره ووی حیزبی ناوبراو ده خاتره وو:

دیداری جوامیر ماریی

نويد ميړناوهر نه دنامی کومیتهی ناوهندی کومه له ی شورشگری زده متکیشانی کوردستانی ئیتراندا، له دواي کونگره ی یانزه، چاکسازي په کیک بوو له باسه سهره کیبه کان نهو کونگره یو بریاره بئ کونگره ی داهاتور هنگاری بئ هه لیکریټ، له میداره دا تیشک ده خاتره سر چونیبه تی هسنگاودکاني چاکسازي نهو حیزبه، کومه لیک دیدی نوی دهره ووی حیزبی ناوبراو ده خاتره وو:

* کونگره ی یازدهی کومه له و پشترش باسی چاکسازي حیزبی **هانژنه ناراووه له یه ک** - دوو چاویکه ورتی ته له **زونیډا** له لایهن **هندی** له سرگردایه تی **کومه له ووه** باسی **کراوه**، مه بهست له **چاکسازي حیزبی** له **ناو کومه دا چیه**? - ده وتانم بلیم چاکسازي پیوستیبه کی هه نوکه یبه بئ کومه له، چونکه کومه له

برپوه بردنیش هر پښویستی به نالوگور هیه و وه زعی ئیستای کومه له به شداری زیاتری کادره کان و هوفیکری و بریاری به کور ده خوازئ، به لاهم له پیش هموو نه مانه وه چاکسازي دهبئ خزمته به په کیزیزی په کیتی نیو ریزه کانی کومه له بکات.

* **نهم چاکسازیه نینا چاکسازي ریکخواهویی یان بواری سیاسیش ده گرتیته وه**? - به پای من له حالی حازرا له باری ریکخواهییه وه دهبئ، خومان نوئ بگه بنه وه، چونکه به هاتنه دهره ومان له حیزبی کومنیستی ئیتران که له لایهن سیاسییه وه هم هندی گورانمان کرد هم تازه گه ری بویه ئیستا کاتی چاکسازي ریکخواهویی.

* **که وانه بوجی به پیره ووی ناوخواتان هر به یانیبه کی حیزبی کومنیستی ئیترانه**? - نه وه نو جیهانینییبه که له روانگه ی ئیمه وه پرؤسه ی سهره لاندان و شگلگری سهرمایه داری و شپوه به ره مه پتانه کی رافه ده کات و هندیکی شتی تر که جیکای نهم باسه نیبه، به لاهم به کورتی نه وه ش کاتی خوی به قله می هاروی عیدوللا موهته دی ناساده کراوه له ناکامدا نه وه مولگی که س نییو خه لکی تریش ده وتانم باوه دیان به وه بئت یان وه کو نه دنیای پر له نایه کساننی مریزی سهرمایه داری رافه بکن.

* **هه ندیک ده لئین پیره ووی ناوخو له گهل پراکتیکو دیپلوماسی ئیستای کومه لهدا په کناگرن رای ئیوه چیه**? - من هیچ درئی کیک نایبمن، به پای من هیچ کیشه یک له مه دا نییه. * **سهاروت به نه مریکا و هاتی بئ ناوچه که و مانه ووی له روز ه لاتی ناوه راس، ئیوه به پشپوه وانه ی زوربه ی حیزبه چه کان هلوئستان گرت به پای تو نهم له گهل پیره ووی**

* **ناو خوی ئیوه به ک ده گرتیته وه**? په کم، هرکس ئیدعیای کرد که چه په، مارج نیبه وا بئت، نه گه رچی له باری تیورییه وه رهنکه قسه ی زور زه رکو بهرق داریش بکات، به پای من چه نه ویه که بتوانئ هه لومه رچه که به دروستی ده ستنیشان بکات و بئ ئو کاتوساته به رنامه داریزی بکات، نه ک بئ روزی قیامته، چونکه نه گه ر دروشمدان درئی ئیمپریالیزم پیوره ی چه بیون بئت زور ره وستی چه پ بوون له ژیر ئو دروشمه دا بوون به هارویه یمانی کوماری ئیسلامی. کاتی خویمی که له لایهن جه وانانی په پیره ووی خه تی ئیماره وه سفاره تی نه مریکا گرا زور ره وستی به ناو چه پ چه پ بوو، کاتی شویشی لانه ی جاسوسییه و پشونیانان لئیکرد، به لاهم کومه له نه وکاتیش هه لویستی جیاواری له باقی چه پ بوو، کاتی شویشی شکوداری کومونی پارسیش فهره نسا تووشی شه ری دهره کی بیوو و لاشکری بیگانه ده هات فهره نسا ی داگیر ده کرد، به لاهم مارکس فهرمانی نه دا به کوموناره کان که بچنه شری دکمیرکرائی فهره نساو نه وه هر ته نکیدی له سر رووخانی ده ولت ده کرد جا به هرکسیش خوی پئ چه پ بئ به فله سفه کی مارکس وه خوی پیناسه ده کات، که وابت بئ من حقه بلیم که نه وه درئی چه پ بوون نیبه یان ناکوکی نیبه.

رؤحیه ی قبولکردنی گه نج بؤ پؤستی سهرگردایه تی که مه، بؤ جیه جیبوونی نهم خواسته به رهنگاری هه یه

نه وه دروشمی چاکسازیه هر وه ک چؤن نه وانیش باسی ده کن. * **بوونی به ری چه و راست له کومه لهدا چؤن ده بیی**? ئیمه وه ک کومه له نه زمونی خراپمان هیه له سر هلدانی بؤچوونی زه بیی و لادر به ناو چه پ، چونکه هر کات ناوا بؤچوونیک سهری هه لدا بئت کومه له ی تووشی خه ساره تکرروه، کومه له بؤخی چه په چه پتر له خه تی ره سمی کومه له له پزیدا چونه،

ریکخواهویی بئ یان سیاسی، **کامه یانه**? - کیشه یه کی وانیه، به لاهم جوړیکي له بارکسالاری و پوانخوازیه که به شپوه یه کی میژوویی له کومه له دا شپوه گرتوه یان خه ریکه بیچ ده گریټ، نه ووی راستی بئ هیچ شتیکی سیاسی تا ئیستا خوی نیشانه داوه.

* **له نوو ژوبیکی عه بدوللا موهته دی له گهل روز نامه ی ناسو نامازهی به په کیک له به سندرکراوه کانی کونگره کرد که ریکه ده دا به کومه له پیته ناو سوسال دیموکراسییه وه نایا نه مه کیشه ی دروست نه کردوه بؤ ئیوه**? - نه خیر، نهم کیشه ی دروست نه کرد هروا که هاروی عه بدوللا موهته دیش هر له و وتوویژده نامازی پندا پیشت کومیتهی ناوه ندی به کوی دنگ ته وافوقیان کرد بوو، به لاهم چونکه نه وه مه سه له یه کی گرنه و به شداریکردن له کونگره ی ئینته رناسؤنالی سوسیالیستدا هیشته وه که پرس به کونگره بکاو کونگره ش کومیتهی دهبئ هه لباردن بکریټ. * **کیشه ی سؤسیالیزم و سؤسیال دیموکرات له کومه لهدا چؤن ده بیی**? - له باره یوه کیشه یه کمان نیبه، به لاهم بؤچوونی جیاواریش له ناو کادره کانی خواره ووی ناوه ندیدا هیه، نهم کیشه ی سؤسیالیزم و سؤسیال دیموکرات نیبه، جیاواری فیکری له حیزبیکي سیاسی زور ناسایی، ئیمه ش نه گه ر به رچاو ته نگي نه کین کومه له ده وتانم بؤچوونی فیکری جرواوجوری تیدا بئت، به لاهم هر نه دنامیکي کومه له سهره پای بؤچوونی فیکری تایبه تی و جیاواری خوی نه گه ر هبئت دهبئ پیروه ی ناخوی کومه له ره چاو بکات، نهم له کومه له دا ته وافقیکی گشتی له سهر.

* **نهی کیشو ناکوکیه کانی کومه له له جیبوه سهرچاوه ی گرتوه**? نهم ناکوکیانه یان دهبئ مهرباره تیدا له لایهن که سانی مه به ستم نه ویه بؤچوونی وا نایبمن که ئیده عای بکاتو کومه له به راست بزانی و خوی به چه پ، له ماشه وه خه تیک نیبه ئیده عای که راسته و دزایه تی خه تی کومه له بکات جا هرکس بلئت هاتنه ئاری دروشمی چاکسازي نه وه کیشه ی راستو چه په من نه وه به چه واشه کاری ده زانم. * **رؤلی بوونی سهرگردایه تی به راهمه و ناوه نانه یه کیشه کیشه کانی ناوحیزبه کوردیه کان له هموو باورچه کان به تایبته له کومه لهدا چؤن ده بیی**? - نهم وه ک گله یبه ک هه موو حیزبه کوردیه به ته مه نه کان ده گرتیته وه، به لاهم هرکی ئیمه نیبه له مه سه له نارخوییه کانی نه خرابی تر بگولینه وه، به لاهم نه وهنده ی نه وه کوسپه وه لانا نیشیان هه رکوسپه به پای من دهبئ ریژ له هه موو نه رکو تیکوشانان بگریدرئت وه به جیدی که لک له نه زمونه کانیان وهرگرین، چونکه نه وکادر به ته مه نانه ی کومه له هه ندیکان نزیک به سن ده یه یان له ریبه ریدان دان یان که متر له وه، که وایه سن دهبه نه زمون به پای من که ربه ترین سهرمایه یو که وره ترین گه نجبه شه، هروه ا نه وانیش دهبئ شه ریکسی کم ته من تر له خویان قبول بکه نو له ته نیش خویان رایان به ئین بؤ دها توتوی هاتنه سهرکاری جیلی تازه ده وتانئ میژو توانایه کی تازه ش له گهل خوی بیئی و فیکرو لپها توتوی تازه ش بیاته ناو ریبه رایه تییه وه. به پای من نه وه ش ههر به چاکسازي ده بئت نه وه ش به به رنامه بئت. * **تیروانینت له سر ناسی قبولکردنی هه نجان بؤ به ده سته و گرتی بؤستی گوره له ناسی ریبه رایه تیدا له لایهن که سانی**

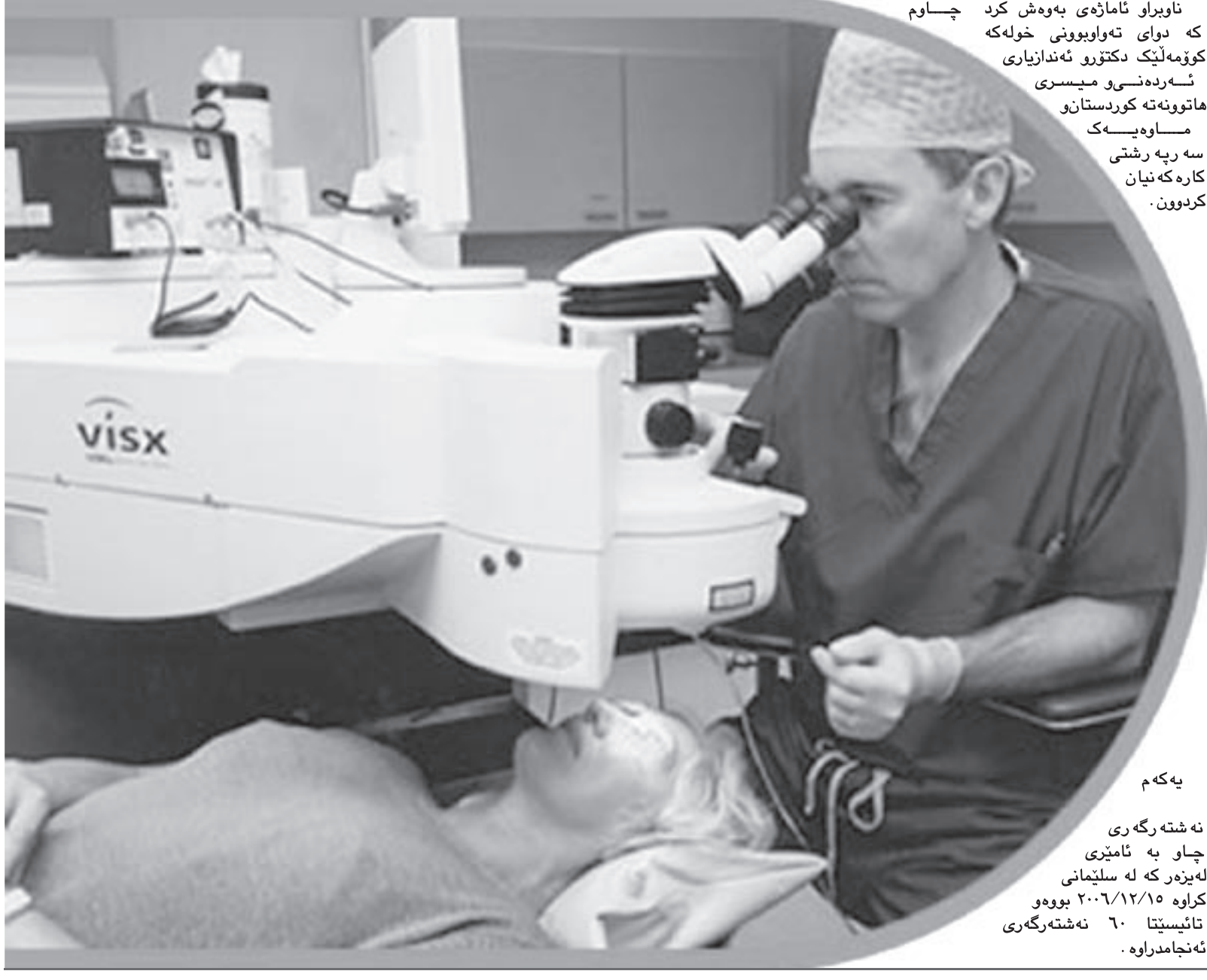
کوردستان په ره به خزمه تگوزاریه ته ندوستیه کان ده دات

بکریټو مارج نه وه که سه نه ستوری خه ریته قهره نی چاوی بگوجن. نه و نه شته رگه ریپانه ی که ده کرین بری تنچونه کی ۸۲۵ دؤلاره نه گه ر له جاریک زیاتریش شیکاری بوؤ بکریټه وه بؤ هردوو چاوی.

دکتور لافه وتیشی: "بری ۶۰۰ دؤلاره ورده گرین بؤ هردوو چاوی، نه و نه شته رگه ریپه ی که ئیمه ده یه کین به و بره پاره یه، له ئیتران ۲۰۰-۱۲۰ دؤلاره ورده گرین له عه مان ۱۸۰۰ دؤلاره ورده گرن."

خولی نه رده ندا کردوه وتی: "نهم ئامیزه که ئیستا کاری بئده کم له جوړی (له یزک) وه به ئامیزی (ئیکزایمه ر له یزه ر) ناوه برئیتو بؤ نه خوشیه کانی دوریپنیو نزیک بیینیو ئیسکمانیزم به شته ده کن، له باره ی جوړی نه خوشه کانی شپوه وتی: "نه گه ر نه نجامی شیکاریبه کانی هر نه خوشیک سه د له سه د نه بئت نه وا نه شته رگه ریبه که نه نجام نادریټ."

د. لافه حمه سعید پسپوړی نه خوشیه کانی چاوه یه کیکی تره له و دکتورانه ی به شداری له دچوو ئیستاش چارم

سلیمانی کاوه محممد روئستم

عه بدوللا توفیق، پیاویکی ۵۰ ساله و چاویکی له بیزن ده که وئیت بؤ چاره سهر سردانی چند پزیشکیکی کوردستان ده کات، به لاهم نه ووی پئ راه ده گه یه ن که هیچ چاره سهریکی نه ماره ته نانه ت به پښایي نه شته رگه ریش.

دوای بئ ئومید بوونی له نه خوشیه کی ناچار ده بئت رو بکاته تاران بؤ چاره سهر کردنی چاوی، له وئ شیکاری ته ندروستی بؤ نه نجام ده درئیتو پزیشکه کانی تاران پئی ده لین که نه خوشیه کی چاوی ده وتانئت به له یزه ر چاره سهر بکریټ، ناوبراو دواي نه نجامدانی نه وه نه شته رگه ریبه ئیستا باری ته ندروستی باش بووه وتی: "نزیکه ی هزار دؤلاری تیچوو."

چه ند سالیکه بؤ چاره سهر کردنی هه ندیک نه خوشی هاوالاتیانی کوردستان روو ده که نه ولاتی ئیتران، زوربه ی نه وه که سانه ش که ده چنه نه و ولاته نه خوشی چاو یان برپه ره کانی پشیمان هیه، یان هه ندیک حاله تی تایبه تی نه شته رگه ری که چاره سه لری له کوردستان ناسان نیبه.

وه زاره تی ته ندروستی بؤ چاره سهر کردنی نه و کیشه یه ئامیتری له یزه ری چاوی هیناوه ته کوردستان، بؤ نه ووی بتوانرئت چاره سه لری زوریک له نه خوشیه کانی چاو له کوردستان بکریټ. نامیزه کان له لایهن کومپانیای شویندری نه لمانییه وه دروست کراون که تازه ترین جوړی نامیزه بؤ چاره سهر به له یزه ر له جیهاندا، بؤ کارکردن له سر نه و نامیزه نوئیبه چه ند پزیشکیکی چاو نئیزدراوته ولاتی نه رده ن بؤ نه ووی به شداری خولی تایبته به چونیبه تی به کاره ئینانی نه و نامیزه بکن. د. کاوه قهره داخی پسپوړی نه خوشیه کانی چاو له سلیمانی په کیکه له و دکتورانه ی به شداری

بکریټو مارج نه وه که سه نه ستوری خه ریته قهره نی چاوی بگوجن. نه و نه شته رگه ریپانه ی که ده کرین بری تنچونه کی ۸۲۵ دؤلاره نه گه ر له جاریک زیاتریش شیکاری بوؤ بکریټه وه بؤ هردوو چاوی.

خولی نه رده ندا کردوه وتی: "نهم ئامیزه که ئیستا کاری بئده کم له جوړی (له یزک) وه به ئامیزی (ئیکزایمه ر له یزه ر) ناوه برئیتو بؤ نه خوشیه کانی دوریپنیو نزیک بیینیو ئیسکمانیزم به شته ده کن، له باره ی جوړی نه خوشه کانی شپوه وتی: "نه گه ر نه نجامی شیکاریبه کانی هر نه خوشیک سه د له سه د نه بئت نه وا نه شته رگه ریبه که نه نجام نادریټ."

دکتور لافه وتیشی: "بری ۶۰۰ دؤلاره ورده گرین بؤ هردوو چاوی، نه و نه شته رگه ریپه ی که ئیمه ده یه کین به و بره پاره یه، له ئیتران ۲۰۰-۱۲۰ دؤلاره ورده گرین له عه مان ۱۸۰۰ دؤلاره ورده گرن."

د. لافه حمه سعید پسپوړی نه خوشیه کانی چاوه یه کیکی تره له و دکتورانه ی به شداری له دچوو ئیستاش چارم

په کیکه

کیشه کانی غاز دلیر غه مگین

کیشه کانی غاز کیشه گه لیکي هموو تاکو خیرانیکي کومه لگه ی کوردینو وخته دهبه کیشه گه لیکي له میژینه، هر له منالیکي باخچی ساوایانه وه بگره تا خویندکاریکی زانکو په یمانگه و تا بوکو زاویه کی که نیو، تا پیریکی خه لوته گه ی پیری هه مان کیشه یه هیه.

منداله کانی باخچی ساوایان روزانه له بهر نه بوونی غاز خواردنیان پینا درئیتو به سکی برسی ده گه رپته وه بؤ ماله وه، خویندکارانی زانکو په یمانگه که بهر نه بوونی غاز ناچارن روزانه به دهرماله که مه که یانه وه له دهره وه نان بخزن وه یاخود له سر سوپا چیشت لپینن، به هه مان شپوه له ته وای چینه کانی تر هه مان کیشه هیه.

کیشه ی غاز کیشه گه لیکي جرواوجوره نه بوونی ده ست نه که ورتی له لایهن هاوالاتیانه ته تنها کیشه یه ک نیبه، به لکو خوی له خویدا چه ندین کیشه ی تری لئیده بته وه، چونیتی دابه شکردنی به شه غازی هاوالاتیان کاله له شاریکه وه بؤ شاریکی تر جیاوازه و رؤ به پوؤ نالوژرتو که مترو گرانتر ده بئت، تا نه و راده یی هاوالاتیان نازانن غاز بخنه سر ته له فزیون یاخود ته له فزیون بخنه سر غاز.

هموو مالیک کیشه ی نه بوونی غازو که می غازی هه یه، به لاهم نهم کیشانه له بهر گشتگریو به رلاوویه که یان ناسایی بوونه له لای هاوالاتیان، به لاهم کیشه گه لیکي تر که هر له غازه وه سهرچاوه ده گریټ بؤته کیشه ی هاوالاتیان که زیاتر به هوی کون بوونی بوتل یان قنبله ی غازه کانه وه یه، پیش ماوه یه ک جوړه بوتلیکی ئیترانی به موری (غاز العراق) هوه که وته بازاره وه به بیانویی ناسکی و ترس له ته قینه ووی کارگه ی غازه کان بریاراندا که نهم جوړه بوتله پرپنه کنو نه مه ش بووه هوی کویونه ووی لای هاوالاتیانو زهره رمنده ی سهره کیش ته نه هاوالاتیان بوو.

به هوی کون بوونی بوتلی غازه کانه وه زوربه ی به شه غازی هاوالاتیان که مانگی جاریک یان دوو مانگ جاریک به ریانده وئیت، به هوی نه ووی که غازه که لئیده چئیت به یک دوو رؤژ به بتال ده بئت و به مه دهر دهروات، یاخود سه ری بوتله که لار بووه منزه مه پئی ناکات، بویه خاوه نی ناچاره مال به مالو کولان به کولان بگه رپت، به لکو منزه مه یه کی گونجاو بؤ سه ری خاتو غازی دلشکاو بدوزئپته وه.

له په کیکه له نه خوشخانه نه شته رگه ریبه کانی کوردستاندا له بهر نه بوونی غازی ئوکسجین پزیشکیکی غازی سلاجه له نه خوشیک ده به سئیت پاش ماوه یه ک یاریده دهره کانی باس له مرینی نه خوشه که ده کن، به لاهم دکتور ده لئیت هیچ نیبه ئوتوماتیک ده کات. تیرؤرستان هاوالاتیه یه ک بوتلیکی غازی پیپوه ویستویه تی به یئینتته وه بؤ ماله وه ده سئگیری ده کنو له خانوویه کی سهردانه پشراوا سجنی ده کنو پییده لئین که به غاز ده تگوزین، نه ویش له و خانوه سهردانه پشراوه دا گالته ی به عه قلیان دئت، به لاهم له ناکو بتله غازیک ده دن به سه ریواو گیانی دهره دچئیت.